

ANAHTAR KELİMELELER

- ✓ İkinci ürün susam
- ✓ Damla sulama
- ✓ Kısıntılı sulama
- ✓ Verim
- ✓ Kalite

İLETİŞİM

E-POSTA:
kmrltkn@gmail.com

TEZ DANIŞMANI

TELEFON:
224-294-1628

E-POSTA:
bncandogan@uludag.edu.tr

İKİNCİ ÜRÜN SUSAMDA (*Sesamum indicum* L.) KISINTILI SULAMANIN VERİM VE KALİTE ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Emir Doğan KUMRALTEKİN

0000-0001-6410-8385

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BİYOSİSTEM MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

DANIŞMAN

DOÇ. DR. BURAK NAZMI CANDOĞAN

0000-0001-9898-5685

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BİYOSİSTEM MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

BURSA – TÜRKİYE

TEZ ÖZETİ

Bu tez çalışması, ikinci ürün susam bitkisinin (*Sesamum indicum* L.) damla sulama yöntemi ile uygulanan kısıntılı sulama altında su-verim ilişkilerini, verim ve kalite bileşenlerinin tepkilerini incelemek amacıyla, yarı-nemli iklime sahip Bursa'da yapılmıştır. Denemede 5 farklı sulama konusu seçilmiş olup bitki kök bölgesindeki nem düzeyi her 7 günde bir gözlemlenerek topraktaki mevcut nemi tarla kapasitesine ulaştırmak için gerekli suyun %100'ünün uygulanması (S1), S1 konusu için uygulanan suyun %75'i (S2), S1 konusu için uygulanan suyun %50'si (S3), S1 konusu için uygulanan suyun %25'i (S4) ve susuz konu (S5) şeklinde programlanmıştır. Deneme, tesadüf blokları deneme desenine göre 3 tekrarlı olarak uygulanmıştır.

Sonuç olarak, ikinci ürün susam bitkisinde en yüksek tane verimine (189,2 kg da⁻¹) ulaşmak için S1 sulama konusu sulama programı olarak önerilebilir. Bölgede su kaynaklarının kısıtlı olması koşulunda, WUE ve IWUE değerleri dikkate alınarak S2 konusu (%25 su kısıntısı) su tasarrufu açısından sulama programı olarak tercih edilebilir. Fakat bu koşulda, tane veriminde önemli düzeyde yaklaşık %10,7'lik bir düşüş olabileceği ve kısıntılı sulama işletmeciliğinin oldukça dikkatli planlanması gerektiği söylenilebilir.

TEZ SONUÇLARININ UYGULAMA ALANLARI

Bu çalışmada elde edilen sonuçlar benzer iklim koşullarına sahip bölgeler için ikinci ürün susam yetiştiriciliği yapan çiftçilere sulama uygulamalarında yardımcı olacaktır.